

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13 i 89/16) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2016. GODINU GRAĐANSKE SNAGE

Broj: 03-07-6-727/17
Sarajevo, 23.04.2018. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA.....	4
Predmet pregleda i kontrole.....	4
Cilj pregleda i kontrole.....	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI.....	5
5.2 PREPORUKE.....	7

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Građanske snage i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, utvrđeno je da je Građanska snaga prekršila odredbe člana 5. stav (4), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), stav (3) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, niti na finansiranje troškova izborne kampanje suprotno odredbama člana 15.10 Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) je izvršila pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Građanske snage za 2016. godinu i finansijskog izvještaja za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja Građanska snaga se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	2.181,00	42,88
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	1.900,00	37,36
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	650,00	12,78
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	0,00	0,00
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	4.731,00	93,02
II	Ostali prihodi i drugo	355,00	6,98
	Izvori finansiranja (I+II)	5.086,00	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju stranka je iskazala ukupne rashode u iznosu od 5.536,96 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke: Građanska snaga. Skraćeni naziv stranke: GS.

Građanska snaga upisana je u registar kod Općinskog suda u Tuzli, rješenjem broj: 032-0-Reg-16-000371 od 04.03.2016 godine. Rješenjem broj: 032-0-Reg-16-000775 od 09.05.2016 godine upisana je promjena sjedišta stranke.

Sjedište stranke je u Tuzli, ul. Bosne Srebrene bb¹.

Lice ovlašteno za predstavljanje i zastupanje stranke je Dejan Pavić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2016. godinu je Dejan Pavić.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godinu, Građanska snaga ima sljedeću organizacionu strukturu:

- PO Građanska snaga.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Građanske snage za 2016. godinu i finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata Lokalnih izbora, održanih u oktobru 2016. godine.

¹ Dopisom od 20.09.2017. godine, stranka je obavijestila Centralnu izbornu komisiju BiH da je nova adresa stranke: Ljepunice bb, Mramor-Tuzla.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka i odredbama poglavlja 15. Izbornog zakona Bosne i Hercegovine. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenih zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka, te da li je ostvarila troškove izborne kampanje u okviru zakonom utvrđenog limita.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Građanske snage obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Pregled i kontrola finansijskih izvještaja obavlja se prvi put.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Građanska snaga prekršila je odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne finansijske dokumentacije, utvrđeno je da dio sredstava uplaćenih u gotovom novcu u blagajnu stranke nije uplaćen na transakcijski račun u roku od 10 dana od dana uplate, tj. sredstva u iznosu od 252,00 KM² nisu uplaćena na transakcijski račun stranke u roku od 10 dana od dana prijema uplate, čime su prekršene odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.³

b) Građanska snaga prekršila je odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i dodatne finansijske dokumentacije, utvrđeno je da Građanska snaga nije vodila potpune evidencije o rashodima i obavezama, što je suprotno računovostvenim propisima i odredbama člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka. Takođe je utvrđeno da stranka nije popunila godišnji finansijski izvještaj za 2016. godine u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka-u daljem tekstu: Pravilnik, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(1) Uvidom u finansijsku dokumentaciju, utvrđeno je da stranka u godišnjem finansijskom izvještaju nije pravilno iskazala priloge fizičkih lica veće od 100,00 KM, te je uplate priloga fizičkih lica niže od 50,00 KM iskazala u obrascu 3 godišnjeg finansijskog izvještaja kao ostale prihode, čime su prekršene odredbe člana 13. i 14. Pravilnika.

² Sredstva prikupljena u gotovom novcu periodu od 12.07. do 22.07.2016. godine (12.07.-10,00 KM, 15.07.-12,00 KM, 21.07.-12,00 KM, 22.07.-6,00 KM) u iznosu od 40,00 KM su uplaćena na transakciji račun stranke 05.08.2016. godine. Takođe, sredstva u iznosu od 82,00 KM koja su primljena u gotovom novcu na blagajni stranke 26.09. i 28.09.2016. godine su uplaćena na transakcijski račun stranke 14.10.2016. godine, dok je dio sredstava u iznosu od 130,00 KM koja su uplaćena u blagajnu stranke 06.10.2016. godine na transakcijski račun stranke uplaćena 27.12.2016. godine.

³ Političke stranke dužne su voditi evidenciju o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga, te izdavati potvrde o prijemu članarina i dobrovoljnih priloga. Ovlašteno lice u političkoj stranci uplaćuje članarinu i dobrovoljne priloge neposredno na transakcijski račun političke stranke najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema uplate.

Prema podacima iz obrazaca 3-a (prilozi fizičkih lica) i 3 (izvori finansiranja) godišnjeg finansijskog izvještaja stranka je tokom 2016. godine primila priloge fizičkih lica u ukupnom iznosu od 1.900,00 KM, te ostale prihode u ukupnom iznosu od 355,00 KM. Stranka je u obrascu 3-a iskazala da je primila priloge sljedećih fizičkih lica: Almira Jahića u iznosu od 100,00 KM, Emira Polje u iznosu od 650,00 KM, Dejana Pavića u iznosu od 300,00 KM, Azre Hodžić u iznosu od 250,00 KM, Jasmine Omerdić u iznosu od 400,00 KM i Sanje Todorović u iznosu od 200,00 KM.

Pregledom finansijske dokumentacije utvrđeno je da je stranka pogrešno iskazala priloge koje je primila od Emira Polje, Azre Hodžić i Dejana Pavića, dok je priloge Mirne Pašić u ukupnom iznosu od 100,00 KM iskazala kao ostale prihode. Kontrolom izvoda sa transakcijskog računa i blagajničke dokumentacije, utvrđeno je da je stranka primila priloge veće od 100,00 KM od sljedećih fizičkih lica: Emira Polje u iznosu od 700,00 KM, Dejana Pavića u iznosu od 350,00 KM i Azre Hodžić u iznosu od 300,00 KM. Takođe je utvrđeno da su prilozi fizičkih lica niži od 100,00 KM iznosili ukupno 105,00 KM.

Napominjemo da je stranka sve priloge fizičkih lica trebala iskazati u obrascu 3-a i to: priloge fizičkih lica čija ukupna vrijednost prelazi 100,00 KM, pojedinačno za svakog donatora, a priloge fizičkih lica čija je vrijednost manja od 100,00 KM, na stavci priloga nižih od 100,00 KM.

- (2) Služba za reviziju je utvrdila da je stranka u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju iskazala troškove zakupa poslovnog prostora u Tuzli u manjem iznosu za 900,00 KM⁴, te da nije iskazala troškove telefonskih usluga i interneta za period 01.10.-31.12.2016. godine, čime je prekršila odredbe člana 21. i 22. Pravilnika. Stranka u poslovnim knjigama i godišnjem finansijskom izvještaju nije iskazala ni obaveze po navedenim osnovama na dan 31.12.2016. godine, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.
- (3) Stranka nije u obrascu 5 (obaveze političke stranke) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala obaveze na dan 31.12.2016. godine, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.

Uvidom u Bruto bilans stranke za 2016. godinu utvrđeno je da obaveze stranke prema dobavljačima na dan 31.12.2016. godine iznose 860,95 KM.

U skladu sa odredbama člana 24. Pravilnika, stranka je u obrascu 5.2 (Ostale obaveze) imala obavezu da iskaže podatke o obavezama na dan 31.12.2016. godine, i to: naziv organizacionog dijela političke stranke, naziv povjerioca (dobavljača) ili obaveze, datum nastanka obaveze i iznos obaveze na određeni dan.

c) Građanska snaga prekršila je odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine.

Uvidom u službene evidencije, utvrđeno je da je Građanska snaga dostavila postizborni finansijski izvještaj-Lokalni izbori 2016. godine dana 15.12.2016. godine, tj. nakon zakonom propisanog roka, čime su prekršene odredbe člana 12. stav (3) Zakona o finansiranju političkih stranaka i člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona Bosne i Hercegovine⁵.

⁴ Ugovor o zakupu sklopljen sa fizičkim licem Šahzija Hujdurović od 01.04.2016. godine na period od godinu dana.

⁵ Politička stranka i nezavisni kandidat koji učestvuju na izborima za organe vlasti Bosne i Hercegovine na svim nivoima dužni su, Centralnoj izbornoj komisiji BiH, u roku od trideset dana od dana objavljivanja izbornih rezultata u Službenom glasniku BiH, podnijeti finansijski izvještaj za period od dana podnošenja prijave za ovjeru za izbore do dana ovjere rezultata izbora (postizborni finansijski izvještaj). U skladu sa odredbom člana 15.1 stav (1) Izbornog zakona BiH, krajnji rok za dostavu postizbornog izvještaja za Lokalne izbore 2016. godine bio je 01.12.2016. godine.

Troškovi izborne kampanje

Prema odredbama člana 15.10 Izbornog zakona BiH, politička stranka za potrebe izborne kampanje ne smije potrošiti više od 0,30 odnosno 0,20 KM⁶ po biraču u svakom izbornom krugu, prema broju birača koje je objavila Centralna izborna komisija BiH.

Prema podacima Centralne izborne komisije BiH, Građanska snaga je u svrhu izborne kampanje mogla da potroši sredstva u iznosu od 68.126,40 KM.

Građanska snaga je u godišnjem finansijskom izvještaji za 2016. godinu i postizbornom finansijskom izvještaju-Lokalni izbori 2016. godine iskazala troškove izborne kampanje u iznosu od 614,46 KM.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se političkoj stranci Građanska snaga da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da u skladu sa članom 5. stav (4) Zakona članarine uplaćuje neposredno na transakcijski račun političke stranke najkasnije u roku od 10 dana od dana prijema,*
- *da vodi evidencije o prihodima i rashodima, odnosno da vodi poslovne knjige u skladu sa Zakonom o računovodstvu i reviziji u Federaciji Bosne i Hercegovine i*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavlja u skladu sa zakonom propisanim rokovima i popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka.*

KOMENTAR:

U ostavljenom roku, Građanska snaga nije se očitovala na nalaze revizije i mišljenje revizora dato u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2016. godine.

Šef Odsjeka za revizijske poslove, revizor

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju

Mr.sc Hasida Gušić

⁶ Član 15.10 stav (2) Izbornog zakona BiH propisuje da se maksimalno dozvoljeni iznos za finansiranje izborne kampanje izračunava tako što se broj glasača u svim izbornim jedinicama u kojima politički subjekt ima kandidatsku listu ili kandidata pomnoži sa: 30 feninga za načelnika opštine odnosno gradonačelnika i za članove skupštine opštine, članove Narodne skupštine RS i Predstavničkog doma Parlamenta Federacije BiH, članove Parlamentarne skupštine BiH, člana Predsjedništva BiH, i predsjednika i potpredsjednike RS, odnosno 20 feninga za izbore za članove kantonalnih skupština.